



Stappenplannen internationaal recht

Inleiding Internationaal Recht (Maastricht University)



Scan to open on Studeersnel

STAPPENPLANNEN INTERNATIONAAL RECHT

Inhoudsopgave

Internationale rechtsbronnen.....	2
<i>Stappenplan: Gewoonterecht.....</i>	<i>2</i>
<i>Stappenplan: Hiërarchie rechtsbronnen.....</i>	<i>2</i>
<i>Stappenplan: Procedure internationale verdragen.....</i>	<i>3</i>
<i>Stappenplan: Voorbehouden.....</i>	<i>3</i>
Zeerecht.....	4
<i>Zeerecht: zones.....</i>	<i>4</i>
<i>Zeerecht: zones 2.0.....</i>	<i>5</i>
Rechtssubjecten.....	6
<i>Rechtssubjecten.....</i>	<i>6</i>
Mensenrechten.....	7
<i>Stappenplan mensenrechten.....</i>	<i>7</i>
<i>Staat verantwoordelijk houden voor schending mensenrechten.....</i>	<i>8</i>
Diplomatieke rechten.....	10
Gebruik van geweld.....	11
<i>Stappenplan: gebruik van geweld.....</i>	<i>11</i>
Geschillenbeslechting.....	12
<i>Diplomatieke methoden.....</i>	<i>12</i>
<i>Juridische methoden.....</i>	<i>12</i>
<i>Gerechtelijke geschilbeslechting.....</i>	<i>12</i>
Rechtsmacht/immunititeit.....	13
<i>Stappenplan: Rechtsmacht (Jurisdiction).....</i>	<i>13</i>
<i>Stappenplan: Diplomatieke Immunititeit.....</i>	<i>15</i>
<i>Stappenplan Staatsimmunititeit -> gewoonterecht.....</i>	<i>16</i>
Jurisprudentie.....	17
<i>Caroline case.....</i>	<i>17</i>
<i>PIGH Lotus.....</i>	<i>17</i>
<i>IGH North Sea Continental Shelf.....</i>	<i>17</i>
<i>IGH Asylum.....</i>	<i>17</i>

<i>IGH Rights of Passage.....</i>	<i>17</i>
<i>IGH Reperations for Injuries Advies.....</i>	<i>17</i>
<i>IGH Anglo Norwegian Fisheries.....</i>	<i>17</i>
<i>IGH Nicaragua.....</i>	<i>18</i>
<i>IGH South- West Afrika.....</i>	<i>18</i>
<i>IGH Arrest Warrant.....</i>	<i>18</i>
<i>IGH Nuclear Weapons Advies.....</i>	<i>18</i>
<i>IGH Nottebohm.....</i>	<i>18</i>

Internationale rechtsbronnen

Stappenplan: Gewoonterecht

Stap 1: Voor het gewoonterecht zijn twee voorwaarden nodig:

1. **Algemene praktijk** (state practice) -> [Lotus arrest](#):
 - Algemeen, omvangrijk (moet zich aan de bepaalde regel gedragen, het kan iets zijn of juist iets niet zijn)
 - Duur (iets wat gister ontstaan is zal nog even duren voordat het daadwerkelijk gezien kan worden als een regel van het gewoonterecht) -> [North sea continental shelf](#) -> wellicht is drie jaar voldoende.
 - Consistent en uniform (het gedrag moet regelmatig en consistent worden gevormd, over het algemeen) -> echter kan een schending af en toe ook -> blijkt uit de [Niguraua case](#).
2. **Rechtsovertuiging** (opinio juris) -> ze doen dit uit een bepaalde rechtsovertuiging. En moeten zich hieraan houden ze hebben geen keuze door een regel van het gewoonterecht.

Stap 2: heb je aan beide voorwaarde voldaan. Dan kun je zeggen dat je een regel van het gewoonterecht hebt.

Stap 3: Dan bindt het alle staten aan de wereld.

Stap 4: de uitzonderingen.

- Extra nadruk op de praktijk van 'specially affected States' -> [North Sea Continental Shelf cases](#)
 - ➔ Denk aan zeerecht dat meer van toepassing zijn op staten die een zee hebben.
- Persistent objector niet gebonden -> deze staat wil hier steeds niet aan gebonden zijn -> [Anglo Norwegian Fisheries case](#).
 - ➔ Twee voorwaarden:
 1. Je moet zeggen dat je er niet mee eens zijn.
 2. En de praktijk moet er ook naar handelen.
- Ook lokaal of regionaal gewoonterecht mogelijk, binnen een redelijk klein gebied kan een aparte set van regels zich ontwikkelen, hele hoge drempel voor -> [Asylum case](#).

Stappenplan: Hiërarchie rechtsbronnen

Belangrijks rechtsbronnen -> artikel 38 Statuut van Internationaal Gerechtshof

1. Jus cogens: dwingend recht.
2. Artikel 103 VN-Handvest -> staten bij VN-Handvest moeten de verplichtingen uitvoeren.
3. De rest: regels van verdragen, gewoonterecht en algemene rechtsbeginselen. Hier bestaat geen hiërarchie in.

Stappenplan: Procedure internationale verdragen

Internationale verdragen:

- Regels over een internationaal verdrag -> **Weens Verdragenverdrag** -> regels in het WVV zijn van toepassing tenzij het specifieke verdrag anders bepaald -> dus eerst kijken naar specifiek verdrag -> niet van toepassing dan pas naar Weens Verdragenverdrag
- Wat is een verdrag? -> **artikel 2 (1)(a) WVV** -> hij moet geschreven zijn en het moet een verdrag tussen twee staten zijn. Dus niet tussen een staat en een ander orgaan.
- Door wie? -> totstandkoming
 - Full powers -> **artikel 7 WVV**
 - Consent to be bound -> pas als je er als lidstaat mee instemd dat je inderdaad aan het verdrag verbonden bent -> pas dan kan de staat aansprakelijk worden gesteld van dat verdrag -> verschillende vormen die in **artikel 11-18 WVV** worden gedaan.
- ➔ Meest voorkomende procedure:
 - Ondertekening (signature)
- Bekrachtiging (ratification of toetreding (accession)
- Inwerkingtreding (entry into force) -> dan pas is de staat gebonden -> na een x aantal bekrachtigingen gebeurt het pas vaak
- Ongeldig worden verklaard -> **artikel 46-53 WVV**
- ➔ Als bijvoorbeeld iemand claimde 'full powers' te hebben dus wanneer iemand claimde of het verdrag is strijdig met dwingend recht

Stappenplan: Voorbehouden

Staat X heeft voorbehouden:

- a. Staat A: aanvaarding -> dit leidt tot X-A: verdrag met wijziging voorbehoud -> **artikel 20 lid 4 sub a**. *Dit betekent dat dat ook als slechts 1 staat een voorbehoud aanvaardt de staat die een voorbehoud maakt partij kan worden bij een verdrag. De onderlinge betrekkingen tussen deze staten de bepaling van het verdrag waarop het voorbehoud betrekking heeft.*
- b. Staat B: bezwaar -> dit leidt tot X-B: verdrag zonder bepalingen voorbehoud -> **artikel 20 lid 4 sub b**. *Bij bezwaar maken is de keuze of hij in het geheel geen verdragsrelatie wil met de staat die een voorbehoud maakt, dan wel een relatie waarbij alleen de bepaling waarop het voorbehoud betrekking heeft, wordt geschrapt. De staat die bezwaar maakt in zijn betrekkingen met de staat die het voorbehoud maakt, ook niet gebonden is aan de bepaling waarop het voorbehoud betrekking heeft.*
- c. Staat C: bezwaar en geen inwerkingtreding: X-C: geen verdrag.
- d. Staat D: geen reactie na 12 maanden: X-D: verdrag met wijziging voorbehoud -> **artikel 20 lid 5**.

Literatuur:

- Een staat die partij wordt bij een verdrag kan de rechtsgevolgen van bepaalde verplichtingen uitsluiten/wijzigen door middel van een voorbehoud -> **artikel 19 WVV**.
- Het recht van een staat om op het moment van ondertekening of bekrachtiging een voorbehoud te maken is begrensd. Anders blijft weinig over van een verdrag.

- Staten kunnen een voorbehoud aanvaarden, verwerpen of kunnen zwijgen.

Zeerecht

Zeerecht: zones

The baseline: (Normale basislijn):

'De normale basislijn is waar van de breedte van de territoriale zee wordt gemeten de laagwaterlijn langs de kust -> **artikel 5 UNCLOS**

Uitzondering: Anglo-Norwegian Fisheries

Tal van eilanden lopen parallel aan de Noorse kustlijn. Noorwegen voelde zich gerechtigd een reeks basislijnen te bouwen die de buitenste punten van de ... met elkaar verbinden en de wateren die tot de 'high sea' behoorden omsloten. Het Verenigd Koninkrijk betwistte de wettigheid. Het Hof oordeelde in het voordeel van Noorwegen, omdat het zou zorgen voor complexe geometrische constructies. Ook protesteerde VK pas laat.

Internal waters (Binnenwateren)

Alle wateren aan de landzijde, zoals rivieren en kanalen, maken deel uit van het soevereine grondgebied. De doorvaart van binnenlandse schepen is niet geoorloofd, maar omdat het in het verleden consistent en uniform doorgang heeft gevonden mag het wel -> **JCH Right of passage**.

Territorial sea (territoriale zee)

Iedere staat heeft het recht de breedte van zijn territoriale zee vast te stellen tot een grens niet verder dan 12 zeemijl gemeten van de basislijnen -> **artikel 3 UNCLOS**

- **Artikel 21 UNCLOS:** er staat beschreven wanneer een doorvaart op territoriale zee geoorloofd is.
- **Artikel 17 UNCLOS:** alle staten hebben recht op een onschuldige doorvaart op de territoriale zee.
- **Artikel 19 UNCLOS:** een onschuldige doorvaart mag de veiligheid van een kuststaat niet schaden.
- **Artikel 49 UNCLOS:** zeestraten grenzende staten mogen doortocht niet belemmeren: tenzij
 - ➔ Verdragsregime
 - ➔ Alternatieve route met vergelijkbaar gemak.

Contiguous zone (aansluitende zone)

'Zone van de volle zee die grens aan de territoriale zee (**artikel 33 UNCLOS**). De zone mag zich niet verder uitstrekken dan 24 zeemijl van de basislijn (**artikel 33 UNCLOS**).

Uitbreiding van de territoriale zone, waar je je eigen regels op bepaalde vlakken nog mag doorvoeren. Om de territoriale zee nog te beschermen.

Zeerecht: zones 2.0

Exclusive economic zone (EEZ)

'Gebied buiten en grenzend aan de territoriale zee' -> **artikel 56 UNCLOS**. De zone mag zich niet verder uitstrekken dan 200 zeemijl van de basislijn -> **artikel 57 UNCLOS**.

- ➔ Recht op exploitatie van aanwezige grondstoffen, recht op visserij enzovoort
- ➔ Artikel 60 UNCLOS: kunstmatige eilanden, installaties en inlichtingen.

High Seas (volle zee)

'Delen van de zee die niet zijn begrepen in de EEZ, territoriale zee of binnenwateren van de staat' -> **artikel 86 UNCLOS**.

Continental shelf -> continentaal plat

'Zeebodem of ondergrond van de onderwatergelegen gebieden die zich buiten zijn territoriale zee uitstrekken, tot een maximum afstand van 200 zeemijl van de basislijn -> **artikel 76 UNCLOS**.

The Area -> (diepe zee)

In principe is dat gemeenschappelijk goed, als er geboord wordt en er zijn opbrengsten, dan moeten deze gedeeld worden -> **artikel 136 UNCLOS**.

Is het onduidelijk waar het schip geregistreerd staat, dan kan elke staat rechtsmacht uitoefenen, tenzij:

- a. Betreden bij redelijk vermoeden van piraterij, slavenhandel of ongeoorloofde radio-uitzendingen.
- b. Daden van piraterij
- c. Achtervolging op volle zee -> **artikel 111 UNCLOS**
- d. Transport van slaven
- e. Aanvaarding van handel in verdovende middelen -> **artikel 108 UNCLOS**
- f. Ongeoorloofde uitzendingen -> **artikel 109 UNCLOS**.

Rechtssubjecten

Rechtssubjecten

Personen of entiteiten die bekwaam zijn om deel te nemen aan het rechtsverkeer.

Staten:

1. Permanente bevolking
2. Grondgebied/territoire
3. Effectieve uitvoering van gezag (regering)
4. Soevereiniteit
5. Erkending door andere staten (ongeschreven)

Internationale organisaties:

Internationale organisaties worden opgericht door staten middels een verdrag

1. Lidmaatschap
2. Internationale rechtspersoonlijkheid
3. Geregeld door internationaal recht

Individueen:

Geen actoren in het internationale publiekrecht, maar op grond van het IVBPR worden er wel (mensen)rechten toebedeeld aan deze groep:

- Artikel 6 EVRM: recht op een eerlijk proces
- Artikel 14 IVBPR: recht op een eerlijk proces
- Artikel 13 EVRM: recht op daadwerkelijk rechtsmiddel

Mensenrechten

Stappenplan mensenrechten

Bescherming van internationale mensenrechten -> Universal Declaration of Human Rights:

- Verdragen zoals IVBPR en EVRM.

Stappen bij schending van mensenrechten:

Stap 1: Zelf -> individueel klachtrecht: artikel 1 optioneel Protocol bij IVBPR. Beide staten moeten lid zijn van het protocol. Als een van de staten geen lid is, kan de individu geen gebruik maken van het individueel klachtenrecht. VK: is geen lid.

Stap 2: Zelf -> naar het Hof gaan: wanneer alle nationale middelen zijn uitgeput -> artikel 34 en 35 EVRM, artikel 1-5 Optioneel Protocol IBPR.

Stap 3: Diplomatieke bescherming: staat mag diplomatiek beschermen.

1. Individu moet nationaliteit van de staat hebben -> artikel 3 Draft Articles on Diplomatic Protection. Uitzonderingen in -> artikel 8 Draft Articles.
2. Alle nationale rechtsmiddelen moeten zijn uitgeput van het land waar de individu zit -> artikel 14 Draft articles.
3. Schending van het internationale recht

Stap 4: Private organisatie -> om voor iemand op te komen moet een entiteit internationale rechtspersoonlijkheid hebben -> in principe alleen staten -> artikel 1 Montevideo Convention.

Stap 5: Verenigde Naties -> werden twee vragen gesteld aan het HOF.

1. Bezit de VN de capaciteit om internationale vordering in te stellen tegen een staat met oog op verkrijgen van vergoeding?
2. Op welke wijze is optreden van VN verenigbaar met rechten die staat waarvan slachtoffer de nationaliteit bezit zou kunnen hebben. De VN heeft de capaciteit om op te treden voor een individu.

Staat verantwoordelijk houden voor schending mensenrechten

Stap 1: Aansprakelijk voor onrechtmatige daad (wrongful act) → in Responsibility of States for internationally wrongful acts staat wanneer een staat aansprakelijk is voor een onrechtmatige daad. Dit is aangenomen in de resolutie van de VN, het is dus niet bindend, maar heeft wel enige status in het internationaal recht: het is een codificatie van gewoonterecht.

Stap 2: onrechtmatige daad: Artikel 1: iedere onrechtmatige daad van de staat is de verantwoordelijkheid van deze staat.

Stap 3: doen of nalaten: Artikel 2: een doen of nalaten toerekenbaar aan de staat die gezien kan worden als schending van een internationale verplichting is een onrechtmatige daad.

Stap 4: illegaal: Artikel 3: illegaal onder nationaal recht doet er niet toe, het gaat om illegaal onder internationaal recht.

Stap 5: uitzonderingen; Artikel 20-27: omstandigheden die de verantwoordelijkheid van de staat uitsluiten (bijv. goede reden voor bepaald handelen, instemming van een andere staat, zelfverdediging).

Diplomatieke rechten

Gebruik van geweld

Stappenplan: gebruik van geweld

Regels over gebruik van geweld in Handvest Verenigde Naties (UN-Charter 1945) -> **artikel 2 lid 4** verbiedt geweld tussen staten in internationale relaties tegen de territorialiteit of politieke onafhankelijkheid van een staat: geen geweld in beginsel.

Twee geaccepteerde uitzonderingen -> **Niguarua Case**:

1. Collective security: **artikel 29 en 40-42**.
2. Zelfverdediging: **artikel 51**.
 - ➔ Iminent attack (dreigende aanval) is ook voldoende -> anticipatory selfdefence
-> staten hoeven niet te wachten op een daadwerkelijk aanval, een dreiging is voldoende -> **Caroline arrest**.
 - ➔ Echter is pre emtive (preventieve zelfverdediging) niet toegestaan.
 1. Zelfverdediging: noodzakelijk.
 2. Zelfverdediging: proportioneel.

Geschillenbeslechting

Geschilbeslechting: geen verplichting voor staten om hun conflicten te beslechten, maar als men het doet moet het vreedzaam gaan. Geschieden van geschilbeslechting -> **artikel 33 VN-Handvest**.

Diplomatieke methoden

Diplomatieke methoden: deze uitkomsten zijn niet bindend:

1. **Onderhandelingen (negotiation)** -> proberen tot een oplossing te komen tussen verschillende staten.
→ Nadeel: niet bindend.
2. **Feitenonderzoek: (inquiry)** -> informatie vergaren en onderzoekscommissie instellen. 'Wat is er nu eigenlijk gebeurd'.
3. **Goede diensten (good offices)** -> derde partij dienst als communicatiepaneel, zorgt ervoor dat partijen überhaupt met elkaar praten.
4. **Bemiddeling (mediation)** -> een derde partij stelt zich actief op om een geschil op te lossen.
5. **Concilatie (conciliation)** -> een derde partij vormt een voorstel om een geschil te beslechten.

Juridische methoden

Juridische methoden: deze uitkomsten zijn bindend

1. **Arbitrage (arbitration)** -> geschil wordt beslecht door rechters naar eigen keuze van de staten in geschil. Niet alleen staten kunnen partij zijn, ook bedrijven.

2. **Rechterlijke beslissing (judicial settlement)** -> officiële instanties beslechten het geschil, bijvoorbeeld ICJ. Alleen staten mogen partij zijn.

Gerechtelijke geschilbeslechting

Het IGH moet rechtsmacht zien te verkrijgen. Bij een vraag of het Hof wel of geen rechtsmacht heeft, beslist het Hof -> artikel 36 lid 6 IGH-statuur -> kan geschieden door:

1. **Compromis** -> artikel 36 lid 1 -> overeenstemming tussen de partijen.
2. **Compromissoire clause** -> artikel 36 lid 2 -> iedere staat mag de staat die een facultatieve verklaring heeft afgelegd voor alle geschillen voor het IGH slepen.
3. **Facultatieve verklaring** -> artikel 36 lid 3 -> een staat mag de staat die een facultatieve verklaring heeft afgelegd voor alle geschillen voor het IGH slepen.

Rechtsmacht/immunititeit

Stappenplan: Rechtsmacht (Jurisdiction)

Grondslagen voor uitoefenen rechtsmacht

- Wetgevend
- Handhavend
- Rechtsprekend

Stap 1: Territorialiteit: staat heeft onbeperkte rechtsmacht binnen haar grondgebied, ook over buitenlanders. Iedereen die zich op het grondgebied van een staat bevindt is ook onderworpen aan de wetten van deze staat. De staat mag dit ook uitvaardigen. Deel van de lucht en de zee, het strekt zich verder uit dan het land. Er zijn twee vormen van territorialiteit:

1. **Objectief:** misdrijf is voltooid op grondgebied staat. Dus het kan zijn dat het misdrijf heel ergens anders is voorbereid, maar de voltooiing ervan vindt plaats op het grondgebied van die staat. Dat betekent dat de staat volgens de objectiviteit rechtsmacht heeft.
2. **Subjectief:** het subjectieve territorialiteitsbeginsels. De voorbereiding is op het grondgebied van de staat. De staat heeft er dan ook rechtsmacht (jurisdictie) over, de staat mag er dan ook recht over spreken.

Stap 2: Nationaliteit: staat kan gezag uitoefenen over haar onderdanen waar ze dan ook zijn. Waar zij zich ter wereld bevinden, de staat kan regels opleggen. Het gaat niet meer over het grondgebied, maar over de onderdanen.

1. **Actief:** de verdachte heeft de nationaliteit van de staat.
2. **Passief:** slachtoffer heeft nationaliteit van de staat. Misdrijf is buiten de staat plaatsgevonden, de dader is buitenlander.
Moord wordt gepleegd in Australië door een Duitser en degene die vermoord wordt is een Nederlander. Dan kan Nederland zeggen dat zij op basis van het passief nationaliteitsbeginsel willen wij hier iets mee doen. Echter is dit vrij zwak, maar het kan wel.

Stap 3: Bescherming: vitale belangen van de staat die worden geraakt. Ook al vindt het misdrijf in het buitenland plaats en wordt het gepleegd door een buitenlander. Bijvoorbeeld bij staatsgeheimen, terrorisme en muntvervalsing. De staat wordt hier geraakt. Dit wordt bepaald door de staat zelf.

Het valt in principe onder passief -> Effects doctrine: het gaat verder dan de vitale belangen. Alles wat mij in de vaagste vormen raakt, zie ik als vitale belangen. Dit gaat vrij ver.

Stap 4: Universaliteit: geen link met grondgebied of nationaliteit noch slachtoffer/dader, maar fundamentele waarden internationale gemeenschap als geheel worden geschonden. Bijvoorbeeld: piraterij, oorlogsmisdrijven, genocide -> op een grondgebied dat van **niemand** is. Het tast de waarde van de hele gemeenschap aan. Het vloeit voort uit verdragen.

Wanneer meerdere staten een rechtsmacht willen claimen -> gaat het erom wie de sterkste claim heeft -> objectieve territorialiteit beginsel is bijvoorbeeld enorm sterk.

Stap 5: afweging: Ze kunnen alle 4 van toepassing zijn. Ga dan afwegen wie de sterkste macht heeft.

Stappenplan: Diplomatieke Immunititeit

Stap 1: benoem het de grondslag: regels terug te vinden in verdrag -> conventie over diplomatiek verkeer -> [Vienna Convention on Diplomatic Relations; VCDR](#)

Stap 2: zijn de staten lid van het WVDV?

Stap 3: van welke immunititeit is sprake?

Stap 4: Immuniteiten betreffende de persoon -> de diplomaat -> **art. 31 lid 1 WVDV.**

Met uitzondering van:

- Een zakelijke actie betreffende particulier onroerende goed die op het grondgebied van de ontvangende staat is gelegen.
- Een geding betreffende erfopvolging waarin de diplomaat als particulier en niet ten behoeve van de zendstaat betrokken is.
- Een geding betreffende een beroeps- of bedrijfsbezigheden uitgevoerd door de diplomaat in de ontvangende staat buitend zijn officiële werkzaamheden.
 - Diplomaat is onschendbaar -> **artikel 29 WVDV.**

Stap 5: Immuniteiten betreffende eigendom ->

- De inwonende gezinsleden van een diplomaat, als zij geen onderdaan van de ontvangende staat zijn -> **artikel 37 lid 1 WVDV**, dezelfde voorrechten en immuniteit volgens **artikel 29 WVDV** zoals een diplomaat.
- Ook het huis en het transport valt onder de immuniteitsregels -> **artikel 30 lid 1 WVDV.**

Stap 6: Onschendbaarheid communicatie -> moet contact hebben met ministerie. Dit verkeer moet mogelijk zijn en niet afgetapt worden.

- Diplomatic bag: een tas waarin vertrouwelijke documenten in zitten en mogen niet door de scanner heen.

Stap 7: Misbruik van diplomatieke immuniteiten: Uitgangspunt -> diplomaten zijn verplicht om zich aan de wetten van het gastland

Als dit mis gaat kan:

Het gastland > kan de bepaalde persoon een bepaalde status geven = persona non grata (je hebt iets verkeerd gedaan, staat kan zeggen diplomaat moet naar huis en dit gebeurt dan ook)

- kan diplomate banden verbreken, iedereen wordt teruggehaald
- kan de immunititeit opheffen (macht ligt bij de zendende staat).

bronnen

Zowel Nederland als Rusland zijn lidstaat van WVDV en moeten zich aan dit verdrag houden. Boris geniet als een diplomaat diplomatieke immunititeit en onschendbaarheid volgens art. 31 lid 1 jo. 29 WVDV. Zijn gedragingen vallen niet onder de uitzonderingen van art. 31 lid 1. Elena geniet als het inwonend gezinslid van Boris eveneens diplomatieke immunititeit en onschendbaarheid volgens art. 37 lid 1 jo. 31 lid 1 jo. 29 WVDV. Geparkeerde auto's zijn geen onroerende goed. Haar gedragingen vallen ook niet onder de immunituitsonderingen volgens WVDV. Particuliere woning van Boris is onschendbaar volgens art. 30 lid 1 WVDV.

Hoe schrijf je een conclusie? -> voorbeeld.

Zowel Nederland als Rusland zijn lidstaat van WVDV en moeten zich aan dit verdrag houden. Boris geniet als een diplomaat diplomatieke immunititeit en onschendbaarheid

volgens artikel 31 lid 1 jo. 29 WVDV. Zijn gedragingen vallen niet onder de uitzonderingen van artikel 31 lid 1. Elena geniet als het inwonend gezinslid van Boris eveneens diplomatieke immuniteit en onschendbaarheid volgens artikel 37 lid 1 jo. 29 WVDV. Geparkeerde auto's zijn geen onroerend goed. Haar gedragingen vallen ook niet onder de immuniteitsuitzonderingen volgens WVDV. Particuliere woning van Boris is onschendbaar volgens artikel 30 lid 1 WVDV.

Stappenplan Staatsimmuniteit -> gewoonterecht

Stap 1: Entiteit -> van welke entiteit is sprake:

Stap 2: Staat als een abstracte entiteit: vroeger hadden staten volledige immuniteit, nu beperkter. Er is een onderscheid tussen soort handelingen die staat doet:

- **Acta jure imperii:** handelingen die een staat doet die daar ook echt horen bij een staat. Omdat je een staat bent kun je deze handeling uitvoeren -> bijvoorbeeld de aanschaf van tanks. Ook al sluit de staat een contract. Daarbinnen hebben ze **wel** immuniteit.
- **Acta jure gestionis:** handelingen waarbij de staat net als iedere andere privaatrechtelijke partij gedraagt. Daarbinnen hebben ze dus **geen** immuniteit.

Stap 3: Gezagsdragers: personen die namens de staat handelen. Volledige immuniteit voor:

- Staatshoofden
- Regeringsleiders
- Ministers van buitenlandse zaken in buitenlandse hoven
 - ➔ Tijdens hun ambt (ratione personae).

Stap 4: Uitzonderingen: IGH heeft duidelijk gemaakt dat immuniteit niet leidt tot straffeloosheid -> ze kunnen niet zomaar met alles weggomen.

- **Arrest Warrant case** -> Hof maakt duidelijk dat de drie personen met volledige immuniteit niet altijd leidt tot volledige straffeloosheid. Manieren waarop ze berecht kunnen worden:
 1. **Geen immuniteit in eigen staat:** in hun eigen staat gelden wel de regels.
 2. **De staat kan de immuniteit opheffen.** Alleen door de eigen staat, echter kan het misdrijf waar het heeft plaatsgevonden waar den ook ter wereld zijn.
 3. **Na ambt geen immuniteit meer voor handelingen begaan zijn voor of na de ambtstermijn.**

Voorbeeld: Als premier Rutte ergens in de toekomst geen premier meer is verliest hij ook de immuniteit die bij deze ambt hoort, en niet meer immuun voor dingen die hij misdaan heeft. Noch voor handelingen in privé hoedanigheid tijdens ambt (ratione materiae). Iets in de privésfeer, ook al ging het om het verbouwen van zijn keuken, en niet betaald heeft -> toen hij premier was hij daar immuun voor. Alleen Balkenende was destijds immuun voor deze Belgische monteur. Daarentegen zal toch het contract na moeten leven aangezien hij zijn immuniteit is verloren.
 4. **Geen immuniteit voor internationale gerechtshoven:** ook niet tijdens hun ambtstermijn. Voorbeeld: genocide hebben gepleegd.

Jurisprudentie

Caroline case

Alleen gebruik van zelfverdediging:

- Noodzakelijk: Het gebruik van geweld noodzakelijk is omdat de dreiging onmiddellijk is en een vreedzame oplossing niet nodig is.
- Proportionaliteit: De reactie moet proportioneel zijn ten opzichte van de dreiging.

→ zelfverdediging; art. 51 VN-Handvest

PIGH Lotus

Er zijn twee voorwaarden voor het vaststellen van gewoonterecht:

1. Algemene praktijk

- o Algemeen en omvangrijk (= meerderheid moet zich zo gedragen);
- o Duur; -> North Sea Continental Shelf
- o Consistent en uniform (= regelmatig vertoon van de gedraging).

2. Rechtsoverweging (opinio juris)

- o In beginsel gebonden als aan algemene praktijk en rechtsoverweging is voldaan.

→ Gewoonterecht Voowaarden

IGH North Sea Continental Shelf

Extra nadruk op de praktijk van 'specially affected states'. Bijvoorbeeld zeerecht is relevanter voor een kuststaat. Daarnaast moet het omvangrijk en uniform zijn.

Het duurt even voordat iets daadwerkelijk als regel van gewoonterecht gezien wordt.

→ Gewoonterecht Duur; Uitzonderingen

+

Delimitation and Equidistant > art. 15 UNCLOS = gelijke afstand en omstandigheden bekijken

IGH Asylum

Lokaal en regionaal gewoonterecht is mogelijk. Er moet dan voldaan zijn aan de Lotus eisen.

→ Gewoonterecht Uitzonderingen

IGH Rights of Passage

Recht van doorgang is in het verleden consistent en uniforme gewoonte gebleken en daarmee erkend als gewoonterecht.

→

IGH Reparations for Injuries Advies

De VN heeft rechtspersoonlijkheid in het internationaal recht. Ook schade leidende internationale organisaties kunnen internationale responsibility voor de verkeerde handelingen inroepen.

→ Rechtspersoonlijkheid VN

IGH Anglo Norwegian Fisheries

Persistent objector is niet gebonden aan gewoonterecht. Er is namelijk altijd aangegeven niet gebonden te willen zijn.

→ Gewoonterecht Uitzonderingen

IGH Nicaragua

- Er is geen recht voor staten om te interveniëren in interne aangelegenheden van andere staten
- Zelfverdediging is alleen toegestaan als de veiligheidsraad niet handelt en de zelfverdedigende staat verslag uitbrengt aan de veiligheidsraad over de zelfverdediging. Verder moet staat uitdrukkelijk een verzoek tot zelfverdediging uitbrengen.
- Een aanval dient van bepaalde intensiteit en omvang te zijn.

→ Non-interventie verbod; Zelfverdediging

IGH South- West Afrika

Na dit arrest bepaalde het aantal verdragsbepalingen uitdrukkelijk dat in geval van schending, alle verdragspartijen een recht hebben om een rechtsvordering in te stellen tegen de in gebreke zijnde staat. Internationale rechtsorde erkent dat staten bepaalde verplichtingen tegenover de internationale gemeenschap als geheel hebben.

IGH Arrest Warrant

Immuniteten leiden niet per se tot straffeloosheid:

1. Ten eerste, **geen immuniteit in eigen staat**. Dus in hun eigen staat gelden wel de regels.
2. Ten tweede, **de staat kan de immuniteit opheffen**. Alleen door de eigen staat, echter kan het misdrijf waar het heeft plaatsgevonden waar den ook ter wereld zijn.
3. Ten derde, **na hun ambt geen immuniteit meer voor handelingen begaan zijn voor of na de ambtstermijn**. Als premier Rutte ergens in de toekomst geen premier meer is verliest hij ook de immuniteit die bij deze ambt hoort, en niet meer immuun voor dingen die hij misdaan heeft. Noch voor handelingen in privé hoedanigheid tijdens ambt (ratione materiae). Iets in de privésfeer, ook al ging het om het verbouwen van zijn keuken, en niet betaald heeft -> toen hij premier was hij daar immuun voor. Alleen Balkenende was destijds immuun voor deze Belgische monteur. Daarentegen zal toch het contract na moeten leven aangezien hij zijn immuniteit is verloren.
4. Ten vierde, **geen immuniteit voor internationale gerechtshoven**, ook niet tijdens hun ambtstermijn. Genocide hebben gepleegd bijvoorbeeld.

→ Staatsimmuniteit gezagdragers

IGH Nuclear Weapons Advies

Geen rechtsbron, gewoonterecht of verdrag verbiedt het bezit of gebruik van kernwapens. Het gebruik moet wel in overeenstemming zijn met de wet op zelfverdediging en de beginselen van internationaal humanitair recht.

IGH Nottebohm

Nationaliteit is niet altijd voldoende voor diplomatieke bescherming. Er moet ook op banden met andere staten worden gelet.

→ Diplomatieke bescherming door de Staat

Gewoonterecht:**IGH Lotus**

1. Algemene praktijk
 - Algemeen, omvangrijk
 - Duur (North Sea Continental Shelf)
 - Uniform en Consistent
2. Rechtsopvatting

Staten geloven dat het om een rechtsregel gaat en houden zich hieraan

UITZONDERINGEN: (gebruik gewoonterecht)

IGH North Sea Continental Shelf

Specially affected states

IGH Norwegian Fisheries

Objecter (iemand die constant zegt als het belangrijk is nee)

IGH Asylum

Regionale of lokale gewoonterechtelijke regels

Zeerecht:**IGH Rights of Passage**

Recht van doorgang is in het verleden consistent en uniforme gewoonte gebleken en daarmee erkend als gewoonterecht.

Diplomatieke rechtsbescherming:**IGH Reparations for Injuries**

De VN heeft rechtspersoonlijkheid in het internationaal recht. Ook schade leidende internationale organisaties kunnen internationale responsibility voor de verkeerde handelingen invoeren. Bevoegd om namens ... op te komen.

IGH Nottebohm

Nationaliteit is niet altijd voldoende voor diplomatieke bescherming. Er moet ook op banden met andere staten worden gelet > sterkste band geldt.

Zelfverdediging (art. 51 VN-handvest):**IGH Caroline case**

Alleen gebruik van zelfverdediging:

- Noodzakelijk: Het gebruik van geweld noodzakelijk is omdat de dreiging onmiddellijk is en een vreedzame oplossing niet nodig is.
- Proportionaliteit: De reactie moet proportioneel zijn ten opzichte van de dreiging.

Anticipatory self-defence: TOEGESTAAN > onmiddellijke overweldigende dreiging van armed attack, geen andere keuze dan te anticiperen op de situatie (bewijs)

IGH Nicaragua

- Zelfverdediging is alleen toegestaan als de veiligheidsraad niet handelt en de zelfverdedigende staat verslag uitbrengt aan de veiligheidsraad over de zelfverdediging. Verder moet staat uitdrukkelijk een verzoek tot zelfverdediging uitbrengen.
- Een aanval dient van bepaalde intensiteit en omvang te zijn.

Staatsimmunititeit gezagsdragers:

Arrest Warrant

Drie uitzonderingen op de volledige immuniteit van gezagsdragers

